12. SINIF 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

12. Sınıf T.C. İnkilap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konu Soru Dağılım Tablosu

Öğrenme Alanı	Kazanımlar	1. Sınav		
		İl/İlçe Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	
			1. Senaryo	2. Senaryo
20. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ VE DÜNYA	12.1.1. Mustafa Kemal'in Birinci Dünya Savaşı'na kadarki eğitim ve askerlik hayatını içinde bulunduğu toplumun siyasi, sosyal ve kültürel yapısı ile ilişkilendirir.	5	1	1
	12.1.2. 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal ve ekonomik durumunu analiz eder.	3	1	1
	12.1.3. I. Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin durumunu siyasi, askerî ve sosyal açılardan analiz eder.	5	2	1
	12.1.4. I. Dünya Savaşı'nın sonuçlarını Osmanlı Devleti ve Batılı devletler açısından değerlendirir.	5		1
MİLLÎ MÜCADELE	12.2.1. Kuvay-ı Millîye hareketinin oluşumundan Büyük Millet Meclisinin açılışına kadar olan süreçte meydana gelen gelişmeleri açıklar.	2	1	1

- İl/İlçe genelinde yapılacak ortak sınavlarda çoktan seçmeli sorular üzerinden, 20 soru göz önünde bulundurularak planlama yapılmıştır.
- Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
4 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 1'deki 1, 2, 3 ve 5. sorular*
1 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 1'deki 4. soru*

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 12

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 1

Kazanım: 12.1.1. Mustafa Kemal'in Birinci Dünya Savaşı'na kadarki eğitim ve askerlik hayatını içinde bulunduğu toplumun siyasi, sosyal ve kültürel yapısı ile ilişkilendirir.

b) Selanik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya şehirlerindeki siyasi ve sosyal ortamın, okuduğu kitapların, yerli ve yabancı düşünürlerin ve fikir akımlarının Mustafa Kemal'in fikirlerine etkisi ele alınır.

1. Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen Türk yazar ve düşünürlerden birinin ismini yazınız.

Kazanım: 12.1.2. 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal ve ekonomik durumunu analiz eder.

b) Balkan Savaşları sonucunda Osmanlı Devleti'nin sınırlarının değişmesine ve bu savaşların Osmanlı toplum yapısına etkilerine değinilir.

2. Büyük umutlarla kurulan Meşrutiyet düzeni Osmanlı halklarını bir arada tutmaya yetmemiş, bunun ardından millî savaşlar başlamıştı. 1910'lar Türkiye'sinde savaş âdeta kanıksanmış bir sosyal gerçek olmuştu. Yaklaşık dört milyon nüfusun yaşadığı Osmanlı Devleti'nin gözde bölgesi Rumeli, sınırlarımız dışında kaldı. Rumeli'de oturan savaş mağduru insanlar tarifi imkânsız acılar içine sürüklendiler. Malını mülkünü, evini barkını arkada bırakan insanlar İstanbul yönüne akın etmeye başladı. Bu muhacir insanlar arasında tifo ve kolera salgınları görüldü, birçok kişi bu nedenle hayatını kaybetti. Evsiz barksız, yurtsuz kişilerin çoğuna ne yazık ki gerekli konutlar sağlanamadı; çaresiz insanların çoğunluğu birkaç yılını gecekondularda geçirmek zorunda kaldı.

Buna göre savaşların Osmanlı toplumu üzerindeki sosyal etkilerini açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: 12.1.3. I. Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin durumunu siyasi, askerî ve sosyal açılardan analiz eder.

3. I. Dünya Savaşı sırasında Galiçya Cephesi'nde Alman ve Avusturya-Macaristan birlikleri ile Osmanlı askerleri Rus ordularını mağlup etti. Makedonya Cephesi'nde Bulgar ordusu ile Osmanlı kuvvetleri Sırpları yenilgiye uğrattı. Romanya Cephesi'nde Alman ordusu ile birlikte hareket eden Osmanlı birlikleri Romanya'nın ele geçirilmesini sağladı.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda ittifak yaptığı devletleri yazınız.

Kazanım: 12.1.3. I. Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin durumunu siyasi, askerî ve sosyal açılardan analiz eder.

c) Çanakkale Cephesi'ndeki deniz ve kara zaferleri ile Irak Cephesi'ndeki Kut'ül-Amâre Zaferi'ne, Kafkas İslam Ordusuna ve Medine Müdafaası'na değinilir.

4. Osmanlı Devleti'nin Çanakkale Savaşlarını kazanmasının I. Dünya Savaşı sürecine etkilerinden birini açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: 12.2.1. Kuvay-ı Millîye hareketinin oluşumundan Büyük Millet Meclisinin açılışına kadar olan süreçte meydana gelen gelişmeleri açıklar.

5. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Osmanlı ordusunun dağıtılması, ülkenin dört bir yandan işgal edilmesi ve Osmanlı hükûmetlerinin işgallere sessiz kalması üzerine Türk halkının vatanseverlik duygusuyla bir araya gelerek oluşturduğu bölgesel ve düzensiz direniş kuvvetlerine ne ad verilir?

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
3 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 2'deki 1, 2 ve 5. sorular*
2 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 2'deki 3 ve 4. sorular*

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 12

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 2

Kazanım: 12.1.1. Mustafa Kemal'in Birinci Dünya Savaşı'na kadarki eğitim ve askerlik hayatını içinde bulunduğu toplumun siyasi, sosyal ve kültürel yapısı ile ilişkilendirir.

b) Selanik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya şehirlerindeki siyasi ve sosyal ortamın, okuduğu kitapların, yerli ve yabancı düşünürlerin ve fikir akımlarının Mustafa Kemal'in fikirlerine etkisi ele alınır.

1. Mustafa Kemal'in, Selânik'te öğrenim gördüğü yıllarda burada etnik olarak Türk, Yunan, Makedon, Bulgar ve Yahudilerden oluşan azınlıklar ile Müslümanlar birlikte yaşıyordu. Düşüncelerin rahatlıkla ifade edilebildiği ve farklı siyasi görüşlerin boy gösterdiği şehirde çok zengin bir basın-yayın ortamı göze çarpmaktaydı.

Selânik şehrinin bu özelliklerinin, Mustafa Kemal'in demokrasi düşüncesini benimsemesindeki etkisi nedir? Açıklayınız.

Kazanım: 12.1.2. 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal ve ekonomik durumunu analiz eder.

b) Balkan Savaşları sonucunda Osmanlı Devleti'nin sınırlarının değişmesine ve bu savaşların Osmanlı toplum yapısına etkilerine değinilir.

2. Büyük umutlarla kurulan Meşrutiyet düzeni Osmanlı halklarını bir arada tutmaya yetmemiş, bunun ardından millî savaşlar başlamıştı. 1910'lar Türkiye'sinde savaş âdeta kanıksanmış bir sosyal gerçek olmuştu. Yaklaşık dört milyon nüfusun yaşadığı Osmanlı Devleti'nin gözde bölgesi Rumeli, sınırlarımız dışında kaldı. Rumeli'de oturan savaş mağduru insanlar tarifi imkânsız acılar içine sürüklendiler. Malını mülkünü, evini barkını arkada bırakan insanlar İstanbul yönüne akın etmeye başladı. Bu muhacir insanlar arasında tifo ve kolera salgınları görüldü, birçok kişi bu nedenle hayatını kaybetti. Evsiz barksız, yurtsuz kişilerin çoğuna ne yazık ki gerekli konutlar sağlanamadı; çaresiz insanların çoğunluğu birkaç yılını gecekondularda geçirmek zorunda kaldı.

Buna göre savaşların Osmanlı toplumu üzerindeki sosyal ve ekonomik etkilerini açıklayınız.

SENARYO 2

Kazanım: 12.1.3. I. Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin durumunu siyasi, askerî ve sosyal açılardan analiz eder.

c) Çanakkale Cephesi'ndeki deniz ve kara zaferleri ile Irak Cephesi'ndeki Kut'ül-Amâre Zaferi'ne, Kafkas İslam Ordusuna ve Medine Müdafaası'na değinilir.

3. Osmanlı Devleti'nin Çanakkale Savaşlarını kazanmasının I. Dünya Savaşı sürecine etkilerinden ikisini açıklayınız.

Kazanım: 12.1.4. I. Dünya Savaşı'nın sonuçlarını Osmanlı Devleti ve Batılı devletler açısından değerlendirir.

4. I. Dünya Savaşı'nın siyasi sonuçlarından ikisini Avrupalı devletler açısından değerlendiriniz.

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 12

SENARYO 2

Kazanım: 12.2.1. Kuvay-ı Millîye hareketinin oluşumundan Büyük Millet Meclisinin açılışına kadar olan süreçte meydana gelen gelişmeleri açıklar.

5. Kuvay-ı Mîllîye hareketi nedir? Yazınız.